

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра _____ менеджменту _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Євроінтеграційні процеси та збереження національної ідентичності»

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 281 «Публічне управління та адміністрування» _____

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) _____ «Регіональне управління» _____

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет _____ Економіко–гуманітарний інститут _____ ,

_____ Факультет економіки і управління _____

(найменування інституту, факультету)

мова навчання _____ державна _____

2019 рік

Робоча програма «Євроінтеграційні процеси та збереження національної ідентичності»

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»,

освітня програма (спеціалізація) _____ «Регіональне управління».
(назва спеціалізації)

« ____ » _____, 20__ року - 20__ с.

Розробники: Нечаєва І.А., доц. каф. Менеджменту НУЗП, к.е.н., доц.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри

менеджменту

—

Протокол від « 12 » червня 2019 року № 10

Завідувач кафедри _____ менеджменту _____

« ____ » _____ 20__ року _____ (Пуліна Т.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету Економіки та управління

Протокол від. « 04 » липня 2019 року № 21

« ____ » _____ 20__ року Голова _____ (Корольков В.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 20__ рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань 28 "Публічне управління та адміністрування" (шифр і назва)	обов'язкова (вибіркова)	
Модулів – 2	Спеціальність: 281 "Публічне управління та адміністрування"	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 105		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувач вищої освіти – 7,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		75 год.	95 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 39%/71%

для заочної форми навчання – 9,5%/90,5%

1. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни **«Євроінтеграційні процеси та збереження національної ідентичності»** є формування системи знань з історії утворення та розвитку Європейського Союзу та засад його діяльності; усвідомлення важливості створення необхідних передумов для набуття Україною членства в Європейському Союзі; оволодіння методикою поширення знань про Європейський Союз та процеси євроінтеграції.

Для досягнення мети навчальний процес спрямовано на вивчення широкого кола загальних питань щодо Євроінтеграційних процесів та проблем збереження української національної ідентичності.

Відповідно до мети курсу визначено низку **завдань**:

- знайомство з основними історичними етапи становлення ЄС, культурно-цивілізаційними чинниками інтеграційних процесів;
- висвітлення теоретичних аспектів інтерпретації європейської інтеграції;
- розкриття інституційної структури Європейського Союзу, функцій і ролі головних інституцій ЄС;
- представлення моделей розробки і прийняття рішень в Європейському Союзі;
- висвітлення ролі Європейського Союзу як учасника світової політики;
- розкриття принципів формування і моделей зовнішньої політики ЄС;
- усвідомлення необхідності створення передумов для набуття Україною членства в Європейському Союзі;
- виявлення проблем та формування шляхів збереження національної ідентичності в Україні в умовах глобалізаційних викликів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

загальні компетентності:

1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
4. Здатність бути критичним і самокритичним.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність працювати в команді.
7. Здатність планувати та управляти часом.
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

фахові компетентності:

1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

очікувані програмні результати навчання:

1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

3. Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою.

4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

9. Знати основи електронного урядування.

10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.
12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.
13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.
14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.
15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.
16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Історичні передумови, зміст та основні етапи процесу європейської інтеграції

Тема 1. Ідеї об'єднання Європи у історичній ретроспективі

Політика європейської інтеграції. Головні чинники європейської інтеграції. Історія розвитку європейської інтеграції: від плану Шумана до Римських договорів.

Економічні мотиви та міжнародно-політичні передумови європейської інтеграції після Другої світової війни. Історія розвитку європейської інтеграції: від плану Шумана до Римських договорів: "План Шумана" 1950 р. Початок європейської інтеграції;

Паризький договір 1951 р. Утворення Європейського співтовариства з вугілля і сталі (ЄСВС); 1952 р.); Завершення роботи над проектом договору про створення Європейського політичного співтовариства (ЄПС); Римські договори 1957 року про створення Європейського економічного співтовариства (спільного ринку) та "Співтовариства з атомної енергії"; Створення єдиної структури інститутів, що забезпечують розвиток європейської інтеграції. Підписання у 1965 році Договору про злиття виконавчих органів Євратому, ЄСВС та ЄЕС; Завершення формування в кінці 60 -х років зони вільної торгівлі та митного союзу (перші два етапи інтеграції) та спільного ринку (третього етапу інтеграції);

Єдиний європейський акт 1987 року. Визначення подальших цілей євроінтеграції.

Тема 2. Суттєві елементи та зміст Договору про Європейський Союз

Паризька конференція 1972 року. Ідея перетворення існуючої системи зав'язків країн – членів Європейських Співтовариств у Європейський Союз.

Маастрихтський договір 1992 року. "Три колони" Європейського Союзу: Європейські Співтовариства (ЄСВС, Євратом, Європейське Співтовариство); Спільна зовнішня та безпекова політика (СЗБП); Співтовариство у сферах юстиції та внутрішніх справ.

Амстердамський договір від 2 жовтня 1997 року – ґрунтовний перегляд європейської системи договорів. Підписання Шенгенської угоди (1997 р.) про вільне (безвізове) пересування громадян у межах Європейського Союзу. Ніццький договір (2001 р.). Внесення змін в механізми інституційного розвитку ЄС з огляду на його майбутнє розширення.

Тема 3. Копенгагенські (1993 р.) критерії членства в ЄС та початок процесу розширення.

Копенгагенські (1993 р.) критерії членства в ЄС. Засідання Європейської Ради в Ессені 1994 року. Прийняття стратегії входження країн – кандидатів до ЄС, з метою подання цим країнам допомоги в підготовці до вступу. Прийняття Порядку денного – 2000 та рекомендацій Єврокомісії стосовно заявок на членство кожної країни – кандидата. Укладання Угод про асоційоване членство з країнами Центральної та Східної Європи. Рішення Європейської Ради (1997 року) про розширення ЄС, Процедури та порядок прийняття нових членів ЄС. Інтеграція країн Центральної та Східної Європи до Європейського Союзу. П'ять основних етапів процесу вступу до ЄС: консультативний, оцінний, переговорний, ратифікаційний, імплементаційний.

Змістовий Модуль 2. Керівні органи та основні Інститути Європейського Союзу: склад, повноваження та порядок діяльності

Тема 4. Інституції (Органи управління) Європейського Союзу

Європейський парламент. Склад. Повноваження (в цілому дорадчі та контрольні) та права Європейського парламенту. Функції: законодавча; функція обрання та формування виконавчих органів Співтовариства; функція контролю за діяльністю виконавчої влади; просвітницько-інформаційна щодо громадян ЄС.

Сфери діяльності парламенту. Порядок діяльності.

Рада Європейського Союзу – механізм пошуку консенсусу. Склад і завдання. Залежність складу учасників засідання Ради від предмета обговорення. Окремі повноваження Ради. Головування в Раді. Функції Голови Ради.

Європейська Рада. Правові основи діяльності Ради: міжурядова угода країн – членів ЄС 1974 р., закріплення повноважень Ради в Єдиному Європейському Акті 1986 р. та Загальних положеннях Маастрихтського договору.

Тема 5. Види повноважень у Європейському Співтоваристві

Європейська Комісія – двигун європейської інтеграції. Склад, незалежність і головування. 20 Комісарів та Президент Комісії. Ухвалення рішень і принцип колегіальності. Сфери повноважень і діяльність Комісії та її Генеральних Директорів.

Європейський Суд. Склад. Ціль: забезпечення дотримання права у тлумаченні та застосуванні Договорів Європейського Співтовариства. Захист прав людини в системі європейського правочинства. Суд першої інстанції. Чинність рішень Європейського Суду.

Європейська рахункова палата. Склад – відповідно до кількості країн, що входять до ЄС. Повноваження: перевірка звітності, правомірності і

дотримання передбаченого порядку здійснення всіх платіжних операцій ЄС та його органів; перевірка раціональності та економності витрачання бюджетних коштів.

Європейський центральний банк. Функції. Мета діяльності: забезпечення цінової стабільності та підтримка загальної економічної політики Співтовариства.

Економічний і Соціальний комітет. Склад. Функції.

Комітет регіонів. Склад. Функції: систематизація та концентроване представництво інтересів регіональних та місцевих органів ЄС, надання консультацій Раді та Комісії.

Тема 6. Питання реформи основних інституцій ЄС у контексті його розширення. Проект Конституції для Європи

Ініціатива “Ширша Європа”. Концепція розширення ЄС – унікальна історична можливість інтегрувати країни європейського континенту шляхом поширення зони стабільності і процвітання на нових членів. Принципи нових відносин з країнами – сусідами ЄС. Питання реформи основних інституцій ЄС у контексті його розширення. Проект Конституції для Європи: реформаторський потенціал.

Модуль 2.

Змістовий модуль 3. *Взаємини України та ЄС. Стан та перспективи*

Тема 7. Інституціональна та правова основа співробітництва між Україною і Європейським Союзом

Угода про партнерство та співробітництво (УПС). Цілі партнерства. Спільна стратегія ЄС щодо України та Стратегія України щодо Європейської Інтеграції. Цілі та завдання інтеграції. Інституціональне забезпечення співробітництва між Україною та ЄС. Діяльність Ради з питань співробітництва між Україною і ЄС та Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС. Саміти Україна – ЄС. Основні віхи двосторонніх відносин між Україною і ЄС. Допомога ЄС Україні.

Тема 8. Європейська політика «сусідства» і її наслідки для взаємин України та ЄС

План Дій Україна – Європейський Союз. Суперечності і перспективи європейського поступу України. Україна і НАТО. Угода про Асоціацію – основний інструмент співробітництва між Україною та ЄС на період «сусідства». Суперечності і перспективи європейського поступу України.

Змістовий модуль 4. *Формування та збереження національної ідентичності в умовах глобалізації та європейської інтеграції*

Тема 9. Формування стратегій концептуалізації національної ідентичності. Концепції національної ідентичності

Поняття «нація» та «народ» в філософії Просвітництва. Поняття «нація» в британській філософії XVIII-XIX сторіч. Французька лінія концептуалізації поняття «нація» (від Д.Дідро до Е. Ренана). Психологічна інтерпретація національної ідентичності в есе Е.Ренана «Що таке нація?». Німецька лінія концептуалізації поняття «нація». Нація як мовно-культурна спільнота в філософії І.Г.Гердера. Концепт «нація» в філософії німецького романтизму.

Культуроцентристські концепції нації та національної ідентичності М.Вебера. Проблема методу дослідження національної ідентичності.

Примордіалістські концепції національної ідентичності. Модерністські концепції національної ідентичності.

Тема 10. Генеза формування національних ідентичностей

Латеральний тип формування національних ідентичностей. Національна ідентичність та бюрократична інкорпорація. Роль етнічної еліти в латеральній моделі націєтворення. Формування англійської національної ідентичності. Значення протестантизму в артикуляції англійської національної моделі. Промислова революція та становлення англійської національної ідентичності. Особливості бюрократичної інкорпорації при формуванні французької національної ідентичності. Проблематичність переходу «від селянина до француза» (за Ю.Вебером). Формування етнічного ядра та процес націєтворення в Іспанії. Особливості артикуляції етнічних ідентичностей в іспанській моделі організації національної ідентичності.

Демотичний тип формування національних ідентичностей. Етнорелігійний характер демотичних етносів. Особливості демотичних спільнот (на прикладах візантійських греків, православних росіян, монофізитів коптів й ефіопів, вірменів-григоріанців і католиків ірландців). Демотичні етнічні спільноти та імперські держави. Трансформації демотичних спільнот за модерної доби. Відсутність державності як один з чинників формування демотичної моделі. Етнічна еліта та мобілізація мас. Реформулювання етнічних символів і міфів в демотичній моделі націєтворення. Особливості формування національних ідентичностей у Східній Європі. Постколоніальні стратегії формування національної ідентичності в Азії і Африці. Синтетичні моделі: поєднання демотичного та латерального типів формування національної ідентичності.

Тема 11. Формування та збереження української національної ідентичності.

Етнічна і політична концепції української нації. Проблеми генези української нації. Питання про політичну ідентичність у Київській Русі: примордіалістська та модерністська версії. Примордіалістські концепції української національної ідентичності: соціально-біологічний детермінізм Л.Залізняка, культурницький примордіалізм А.Пономарьова, політико-генетичний примордіалізм Я.Дашкевича. Модерністські концепції української національної ідентичності (Г.Касьянов, Б.Кравченко, Р.Шпорлюк). Поєднання примордіалізму і модернізму в концепції І.Лисяка- Рудницького. Періодизації формування української національної ідентичності (Б.Кравченко, Г.Грабович).

Національна ідентичність в Україні в умовах глобалізаційних викликів: проблеми та шляхи збереження. Основні завдання державної політики у сфері забезпечення національної ідентичності закордонних українців та шляхи їх вирішення. Концепція Державної цільової програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної у всіх сферах

суспільного життя до 2028 р. Адаптація до європейського освітнього простору
- стратегічний курс національної вищої освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Історичні передумови, зміст та основні етапи процесу європейської інтеграції												
Тема 1. Ідеї об'єднання Європи у історичній ретроспективі	6,5	1	0,5			6	7,8	0,5	0,3			7
Тема 2. Суттєві елементи та зміст Договору про Європейський Союз	6,5	1	0,5			6	8,8	0,5	0,3			8
Тема 3. Копенгагенські (1993 р.) критерії членства в ЄС та початок процесу розширення.	10	2	1			7	8,8	0,5	0,3			8
Змістовий модуль 2. Керівні органи та основні Інститути Європейського Союзу: склад, повноваження та порядок діяльності												
Тема 4. Інституції (Органи управління) Європейського Союзу	10	2	1			7	9,8	0,5	0,3			9
Тема 5. Види повноважень у Європейському Співтоваристві	10	2	1			7	9,9	0,5	0,4			9
Тема 6. Питання реформи основних інституцій ЄС у контексті його розширення. Проект Конституції для Європи	10	2	1			7	9,9	0,5	0,4			9
Разом за модулем 1	55	10	5			40	55	3	2			50
Модуль 2.												
Змістовий модуль 3. Взаємини України та ЄС. Стан та перспективи												
Тема 7. Інституціональна та правова основа співробітництва між Україною і Європейським Союзом	10	2	1			7	10	0,6	0,4			9
Тема 8. Європейська політика «сусідства» і її наслідки для взаємин України та ЄС	10	2	1			7	10	0,6	0,4			9
Змістовий модуль 4. Формування та збереження національної ідентичності в умовах глобалізації та європейської інтеграції												
Тема 9. Формування стратегій концептуалізації національної ідентичності. Концепції національної ідентичності	10	2	1			7	10	0,6	0,4			9
Тема 10. Генеза формування національних ідентичностей	10	2	1			7	10	0,6	0,4			9

Тема 11. Формування та збереження української національної ідентичності.	10	2	1			7	10	0,6	0,4			9
Разом за модулем 2	50	10	5			35	50	3	2			45
Усього годин	105	20	10			75	105	6	4			95

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Ідеї об'єднання Європи у історичній ретроспективі	0,5	0,3
2.	Тема 2. Суттєві елементи та зміст Договору про Європейський Союз	0,5	0,3
3.	Тема 3. Копенгагенські (1993 р.) критерії членства в ЄС та початок процесу розширення.	1	0,3
4.	Тема 4. Інституції (Органи управління) Європейського Союзу	1	0,3
5.	Тема 5. Види повноважень у Європейському Співтоваристві	1	0,4
6.	Тема 6. Питання реформи основних інституцій ЄС у контексті його розширення. Проект Конституції для Європи	1	0,4
7.	Тема 7. Інституціональна та правова основа співробітництва між Україною і Європейським Союзом	1	0,4
8.	Тема 8. Європейська політика «сусідства» і її наслідки для взаємин України та ЄС	1	0,4
9.	Тема 9. Формування стратегій концептуалізації національної ідентичності. Концепції національної ідентичності	1	0,4
10.	Тема 10. Генеза формування національних ідентичностей	1	0,4
11.	Тема 11. Формування та збереження української національної ідентичності.	1	0,4
Разом		10	4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Ідеї об'єднання Європи у історичній ретроспективі	6	7
2.	Тема 2. Суттєві елементи та зміст Договору про Європейський Союз	6	8
3.	Тема 3. Копенгагенські (1993 р.) критерії членства в ЄС та початок процесу розширення.	7	8
4.	Тема 4. Інституції (Органи управління) Європейського Союзу	7	9
5.	Тема 5. Види повноважень у Європейському Співтоваристві	7	9
6.	Тема 6. Питання реформи основних інституцій ЄС у контексті його розширення. Проект Конституції для Європи	7	9
7.	Тема 7. Інституціональна та правова основа співробітництва між Україною і Європейським Союзом	7	9
8.	Тема 8. Європейська політика «сусідства» і її наслідки для взаємин України та ЄС	7	9
9.	Тема 9. Формування стратегій концептуалізації національної ідентичності. Концепції національної ідентичності	7	9
10.	Тема 10. Генеза формування національних ідентичностей	7	9
11.	Тема 11. Формування та збереження української національної ідентичності.	7	9
Разом		75	95

9. Індивідуальні завдання

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання – контрольна робота.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – розділення цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

1. Навички використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

2. Застосовування норм та правил професійного спілкування українською мовою.
3. Уміння усно і письмово спілкуватися іноземною мовою.
4. Знання структури та особливостей функціонування сфери публічного управління та адміністрування.
5. Знання стандартів, принципів та норм діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
6. Знання основних нормативно-правові актів та положень законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.
7. Уміння організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.
8. Розуміння та навички використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.
9. Знання основ електронного урядування.
10. Уміння користуватися системою електронного документообігу.
11. Уміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.
12. Уміння налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.
13. Навички використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.
14. Уміння коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.
15. Застосування методів контролю якості у сфері професійної діяльності.
16. Навички використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

12.Засоби оцінювання

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, захист домашнього завдання, аудиторне розв'язання завдань, тестування.

До основних завдань контролю знань належать:

- оцінювання рівня засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни;
- інформування здобувачів вищої освіти про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація здобувачів вищої освіти до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи здобувачів вищої освіти і ефективність навчального процесу в цілому.

Контроль дозволяє вимірювати й оцінювати здобуті здобувачами вищої освіти у процесі навчання знання, уміння та навички, тому він відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Під час вивчення дисципліни «Євроінтеграційні процеси та збереження національної ідентичності» застосовується поточний модульний контроль знань здобувачів вищої освіти. Підсумкове (завершальне) оцінювання знань здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється, згідно з встановленим у НУЗП порядком, за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного модульного контролю. При цьому загальна 100-бальна шкала оцінювання знань розподіляється так:

- оцінювання поточної успішності вивчення матеріалу дисципліни - 0-40 балів;

- оцінювання результатів виконання модульних завдань - 0-60 балів.

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- модульний (проміжний) контроль.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувач вищої освіти має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом декана. Порядок такого контролю визначає викладач.

Об'єктом поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- відвідування лекційних та семінарських занять (10 балів);
- систематичність та активність роботи на семінарських і практичних заняттях (максимальна оцінка - 10 балів);
- виконання обов'язкового завдання для самостійного опрацювання (максимальна оцінка – 5 балів);
- виконання одного з вибіркового завдання для самостійного опрацювання (максимальна оцінка – 5 балів);
- участь в конференціях та олімпіадах (10 балів).

Контроль систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти протягом семестру базується на оцінюванні активності та рівня знань здобувачів вищої освіти при обговоренні питань семінарських занять. Шкала оцінювання становить: 0; 5; 10 балів.

Критерії оцінювання: активність здобувачів вищої освіти в обговоренні питань семінарів вимірюється середнім значенням одержаних впродовж семестру оцінок:

- за середньої оцінки нижче 2,5 здобувач вищої освіти отримує 0 балів;
- за середньої оцінки в інтервалі 2,6 - 3,9 здобувач вищої освіти отримує 5 балів;
- за середньої оцінки вище 4,0 здобувач вищої освіти отримує 10 балів.

Результати поточного контролю знань здобувачів вищої освіти вносяться до заліково-екзаменаційної відомості.

Модульний контроль здійснюється у формі контрольних робіт за окремими частинами дисципліни (модулями).

Підсумкове оцінювання знань. Загальна підсумкова оцінка знань з дисципліни складається з суми балів за результати поточного та модульного контролю. До залікової екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

Екзамен проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором здобувача вищої освіти.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий модулі.

№ п/ п	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів								
		Робота на лекції	Активна участь у дискусії	Презентація	Практичні заняття			Контрольна робота	Індивідуальне завдання	Разом
					Присутність на прак. занятті	Опанування практичними навичками	Тестовий контроль			
1	Змістовий модуль 1 (6 лекц., 3 практ. зан.)	6			3	30	30	21	10	100
	Тема 1.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 2.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 3.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 4.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 5.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 6.	1			0,5	5	5			11,5
	Контрольна робота							21		21
	Індивідуальне завдання								10	10
2	Змістовий модуль 2 (6 лекц., 3 практ. зан.)	6			3	30	30	21	10	100
	Тема 7.	1			0,6	6	6			13,6
	Тема 8.	1			0,6	6	6			13,6
	Тема 9	1			0,6	6	6			13,6
	Тема 10	1			0,6	6	6			13,6
	Тема 11	2			0,6	6	6			13,6
	Контрольна робота							21		21
	Індивідуальне завдання								10	10
	Разом	12			6	60	60	42	20	200/2 =100

13. Критерії оцінювання

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	5	5	5	6	6	6	6	6	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до проведення семінарських та практичних занять з курсу «Євроінтеграційні процеси та збереження національної ідентичності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління» / Укл. І.А. Нечаєва. – Запоріжжя: НУЗП, 2019.

2. Методичні вказівки до виконання самостійної та індивідуальної роботи з курсу «Євроінтеграційні процеси та збереження національної ідентичності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління» / Укл. І.А. Нечаєва. – Запоріжжя: НУЗП, 2019.

3. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з курсу «Євроінтеграційні процеси та збереження національної ідентичності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління» / Укл. І.А. Нечаєва. – Запоріжжя: НУЗП, 2019.

15. Рекомендована література

Базова

1. Дергачов О. Розширення ЄС і нові параметри європейського поступу України. – “Розширення ЄС”. Аналітичний щоквартальник: Представництво Європейської Комісії в Україні, 2003. – Випуск 1. – С. 70-79.

2. Европейский Союз. Единый Европейский Акт. Договоры о Европейском Союзе. – М.: Київ., 1994. – 50 с.

3. Копійка В. В., Шинкаренко Т. І. Європейський Союз: заснування і етапи становлення. – К.: "Ін. Юре", 2001. – 221 с.

4. План Дій Україна – Європейський Союз. – К.: ТОВ „Компанія Лік”., 2005. – 40 с.

5. Посельський В. Суперечності і перспективи європейського поступу України. – “Розширення ЄС”. Аналітичний щоквартальник: Представництво Європейської Комісії в Україні, 2003. – Випуск 1. – С. 25-38.

6. Послання Президента України до Верховної Ради "Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002 – 2011 роки".

7. Постанова Верховної Ради України. Про Звернення Верховної Ради України до парламентів, урядів та громадськості держав – членів Європейського Союзу. // "Голос України". – 2002. – 02 вересня.

8. Світова та європейська інтеграція: організаційні засади: Навч. посіб. / Львів. Нац. Ун-т ім. І.Франка, Львів. Філ. Укр. Акад. Держ. Упр. При Президентові України / Ред.: Я.Й. Малик; М.З. Мальський. – Львів: „Смолоскип”, 2001. – 402 с.

9. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу. // Урядовий кур'єр, орієнтир. Інформаційний додаток. – 1998. – 18 червня.

10. Угода про партнерство і співробітництво. – К.: Представництво Європейської Комісії в Україні. – 20 с.

11. Указ Президента України від 24 лютого 1998 року № 148 "Про забезпечення виконання Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом) і вдосконалення механізму співробітництва з Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)".

12. Указ Президента України від 11 червня 1998 року № 615 "Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу".

13. Указ Президента України від 14 вересня 2000 року № 1072 "Про Програму інтеграції України до Європейського Союзу".

14. Указ президента України "Про затвердження стратегії інтеграції України до Європейського Союзу" (із змінами, внесеними згідно з Указами Президента № 587/2000 від 12.04.2000 № (8/2001 (8/2001) від 11.01.2001)

Допоміжна

8. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

16. Інформаційні ресурси

7. РМАР. Відкрите просторове планування. – Режим доступу: <http://pmap.minregion.gov.ua/index.php?r=map%2Findex&typeAto=region>

8. Євроінтеграційний портал <https://eu-ua.org>

**НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ
ВИКЛИКІВ:ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗБЕРЕЖЕННЯ. ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ.**
Сесійна зала Верховної Ради України. 9 грудня 2009 року, 15 година
http://static.rada.gov.ua/zakon/skl6/11session/par_sl/sl0912109.htm

Основні завдання державної політики у сфері забезпечення національної
ідентичності закордонних українців та шляхи їх вирішення

Читати більше - <http://old2.niss.gov.ua/articles/1116/>
© Національний інститут стратегічних досліджень

**Концепція Державної цільової програми
забезпечення всебічного розвитку і функціонування української
мови як державної у всіх сферах суспільного життя до 2028 року**

Про Заяву Верховної Ради України "Про утиски та недотримання прав
українців у Росії та невідкладні заходи щодо задоволення національно-
культурних та мовних потреб закордонних українців"

Постанова, Заява від 17.06.2014 № 1331-VII (Статус: Чинний)
<https://ips.ligazakon.net/document/view/T141331?an=1>

**Адаптація до європейського освітнього простору -
стратегічний курс національної вищої освіти**
<http://www.osvita.org.ua/bologna/articles/12.html>